

Na osnovu člana 70. stav 1. tačka 2. Statuta Općine Vogošća („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/14 – Prečišćeni tekst i 14/15) i člana 112. Poslovnika Općinskog vijeća Vogošća („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/14 – Prečišćeni tekst, 18/15, 45/15 i 10/16), Općinsko vijeće Vogošća na sjednici održanoj 31.05.2017.godine, donijelo je slijedeći:

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Nacrt Odluke o usvajanju Strategije mladih Općine Vogošća za period 2017.-2022.godina i ista se upućuje na javnu raspravu.
2. Prijedlozi, primjedbe, mišljenja i sugestije na Nacrt Srtategije mladih Općine Vogošća za period 2017.-2022. godine mogu se dostaviti u pismenoj formi Službi za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti do 15.06.2017. godine.
3. Učesnici u javnoj raspravi su Klubovi vijećnika, radna tijela Općinskog vijeća, političke partije, nevladine organizacije, udruženja, Mjesne zajednice i građani.
4. Općinski načelnik dužan je da pripremi i podnese Općinskom vijeću Vogošća Izvještaj o rezultatima javne rasprave i pripremi prijedlog Odluke o usvajanju Strategije mladih Općine Vogošća za period 2017.-2022. godinu.

Broj:01-05-1016/17
Vogošća, 31.05.2017.godine

Na osnovu člana član 29. stav 1. tačka 2. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službene novine Kantona“, broj: 22/00 - Prečišćeni tekst), i člana 70. stav 1. tačka 2. Statuta Općine Vogošća („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/14 – Prečišćeni tekst i 14/15), Općinsko vijeće Vogošća na sjednici održanoj 31.05.2017.godine, utvrdilo je

NACRT

O D L U K E
O USVAJANJU STRATEGIJE MLADIH
OPĆINE VOGOŠĆA ZA PERIOD 2017. – 2022. GODINA

Član 1.

Usvaja se Strategija mladih Općine Vogošća za period 2017.-2022. godinu

Član 2.

Strategija mladih Općine Vogošća za period 2017.-2022. godinu čini sastavni dio ove Odluke.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Broj:01-02-1016/17
Vogošća, 31.05.2017.

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA VOGOŠĆA

Tarik Curić

SADRŽAJ

□	UVOD	2
□	OBRAZOVANJE	
	- Analiza stanja.....	4
	- Ciljevi koje treba realizirati u narednom periodu.....	5
	- Plan djelovanja	6
□	ZAPOŠLJAVANJE	
	- Analiza stanja.....	8
	- Plan djelovanja	10
□	SOCIJALNA POLITIKA PREMA MLADIMA	
	- Analiza stanja.....	11
	- Strateški ciljevi mladih	14
	- Plan djelovanja.....	15
□	ZDRAVSTVO	
	- Analiza stanja.....	16
	- Plan djelovanja	17
□	SLOBODNO VRIJEME MLADIH – KULTURA, SPORT I EKOLOGIJA	
□	Kultura	
	- Analiza stanja.....	19
	- Ciljevi u oblasti kulture i ekologije.....	19
	- Plan djelovanja	21
□	Sport	
	- Analiza stanja.....	22
	- Ciljevi u narednom periodu.....	23
	- Plan djelovanja	25
□	AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU I INFORMISANJE	
	- Analiza stanja.....	26
	- Ciljevi koje treba realizovati u narednom periodu.....	26
	- Plan djelovanja	27
□	SAŽETAK	28

U V O D

Općina Vogošća pokriva 72 km² površine i od centra Sarajeva udaljena je 6 km, 70 km od Zenice i 100 km od Tuzle.

Nalazi se na komunikacijskim vezama: magistralni put Bosanski Brod – Sarajevo – Metković i magistralna željeznička pruga Vinkovci (Hrvatska) – Sarajevo – Ploče (Jadransko more), od Sarajevskog aerodroma udaljena je 10 km.

Područje općine Vogošća ima razvijenu infrastrukturu, do rata snažnu industriju i dovoljno sačuvane prostorne cjeline za razvoj industrijskih kapaciteta i svih vrsta privrednih objekata. Tu je i blizina glavnog grada države, bosanskohercegovačkog centra svih privrednih, kulturnih, sportskih, političkih i drugih zbivanja.

Općina Vogošća se prvi put spominje pod imenom „Gogošta“ davne 1445. godine u vrijeme turskog prodiranja na Balkan. Današnji oblik imena dobila je početkom druge polovine XVI vijeka. Prekretnica u historiji općine Vogošća je izgradnja preduzeća „TITO“ koje se početkom 60-tih godina XX vijeka mijenja u naziv „Pretis“. Do agresije na našu zemlju kao jaka industrijska zona bilježila je stabilan i dinamičan razvoj i bila je prepoznatljiva po vrlo visokom nivou razvoja u oblasti industrije. Po visini bruto nacionalnog dohotka po glavi stanovnika bila je druga općina u bivšoj Jugoslaviji (iza općine Velenje).

Takvom stanju u najvećoj mjeri doprinjeo je i razvoj automobilske industrije i industrije valjčanih ležaja u saradnji sa Volkswagenom iz Njemačke i firmom SKF iz Švedske, te zahvaljujući razvoju metalne i namjenske industrije u preduzećima UNIS PRETIS.

U tom smjeru i kadrovska i obrazovna struktura kretala se uglavnom u ovim okvirima djelatnosti koje su tada egzistirale na području općine Vogošća.

Danas na području općine Vogošća na svih 8 mjesnih zajednica živi oko 30.000 stanovnika.

U privrednoj strukturi regije industrija u općini Vogošća predstavlja dominantnu ulogu gdje posluju i rade mala i srednja preduzeća. Posebno su zastupljene metalna, prehrambena i farmaceutska industrija.

Vizija općine Vogošća jeste da bude prepoznatljiva kao mjesto ugodnog i sigurnog življenja, unosnog poslovanja, oaza zelenila, te otvoreno područje za sve stanovnike, za mlade ljude koji u ovoj lokalnoj zajednici vide vlastitu perspektivu.

Područje općine Vogošća postaje privlačno za potencijalne ulagače, ubrzan rast i razvoj privrede, te plansko korištenje postojećih kapaciteta kojima raspolaže, postepeno osigurava uslove za stanovanje u kojima mladi ljudi trajno pronalaze mjesto prebivališta, za sebe i svoje porodice.

Strategija mladih se izrađuje kako bi se imali objedinjeni svi strateški ciljevi koji se tiču mladih Vogošće u jednom dokumentu.

Omladinska politika jeste strategija koju društvena zajednica preduzima u cilju poboljšanja položaja mladih, kao i rješavanja njihovih problema. To je dokument o utvrđenim ciljevima, strategijom i posebnim programima iz pojedinačnih oblasti.

Politika mladih predstavlja posebnu, koherentnu i sveobuhvatnu politiku ili strategiju države, entiteta, kantona, općine prema mladima. Ova politika trebala bi biti način da se problemi mladih počnu sistemski rješavati. Prema procjenama mladi čine 25 % ukupnog stanovništva u Vogošći. Dobra omladinska politika danas garantira dobru budućnost svakog građanina.

Kreiranje i razvoj Strategije Općine Vogošća temelji se na preporukama relevantnih evropskih dokumenata: Evropske povelje Vijeća Evrope o sudjelovanju mladih u životu na lokalnoj i regionalnoj razini, Bijela knjiga Evropske komisije, 11 indikatora omladinske politike Vijeća Evrope i

Evropskog omladinskog foruma i Rezolucije o mladima u Bosni i Hercegovini Parlamentarne Skupštine Bosne i Hercegovine, te Zakona o mladima.

Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti Općine Vogošća u čijem opisu obavljanja redovnih poslova i zadataka jeste i komunikacija i saradnja s omladinskim, vladinim i nevladinim organizacijama, udruženjima građana, sportskim klubovima koji se bave pitanjem mladih, obrazovanja, kulture, sporta i na temelju toga je na prijedlog Općinskog načelnika pokrenuta aktivnost oko izrade Strategije za mlade Općine Vogošća. Strategija je urađena vlastitim snagama, bez vanjskih eksperata i bez bilo kakvih troškova. U komisiju za izradu Strategije uključeni su uposlenici službe koji rade sa mladima, kao i predstavnici omladinskih udruženja i institucija okrenutih ka radu sa mladima.

Vizija ove Strategije jeste nastojati stvoriti sredinu koja je usmjerena ka mladima i u kojoj su mladi odgovorno uključeni u stvaranje bolje budućnosti.

Misija je obezbijediti materijalne i nematerijalne preduslove za uključivanje mladih u sve većem obimu i na što kvalitetniji način u rješavanje vlastitih problema i ostvarenje vlastitih potreba na nivou lokalne zajednice.

U izradi Strategije mladih općine Vogošća za 2017.-2022. godinu korištena je analiza ostvarenih zadataka koji su predviđeni bili Strategijom mladih za 2011-2016.godinu, tako da aktivnosti koje nisu bile u potpunosti ili djelimično provedene, ostale su kao plan i u Strategiji mladih za 2017.-2022. godinu.

U odnosu na raniji period veliki broj mladih ljudi na području općine Vogošća u toku je sticanja ili su već stekli visoko obrazovanje, što u znatnoj mjeri poboljšava opću sliku obrazovnog kadra što obećava da će ti mladi ljudi postati uzorni akademski građani, te otvara mogućnost preuzimanja odgovornosti za unapređenje životne sredine, uključivanja u društveno političke i privredne tokove, a predstavljanjem svojih kreativnih ideja razlog je više da se mladi ljudi pozabave svojom budućnošću, budućnošću svojih porodica i društva u cjelini.

Općina Vogošća će i u narednom periodu nastojati da stvara uslove koji će mladim ljudima omogućiti da iskažu svoje potencijale i daju doprinos kroz razne vidove u oblasti privređivanja, kulture, sporta i drugih zanimanja, koji pospješuju opću sliku mladih u jednoj društvenoj zajednici, imajući na umu činjenicu kroz poštivanje Zakona o ravnopravnosti polova, mišljenja drugog i drugačijeg, te opću otvorenost i transparentnost prema svim oblicima individualne i kolektivne svijesti naše lokalne zajednice.

Strategija je tematski obuhvatila razne oblasti života koji direktno utiču na kvalitet življenja mladih i metodološki je tako koncipirana.

OBRAZOVANJE

1. Analiza stanja

Obrazovanje spada među najznačajnije zadatke svake lokalne zajednice. Iako obrazovanje još uvijek nije u direktnoj nadležnosti općine (mada Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH predviđa da osnovno obrazovanje pređe u općinsku nadležnost) Općina Vogosča ostvaruje vrlo uspješnu saradnju sa osnovnim i srednjom školom sa svoga područja. Prati se rad škola, analiziraju njihovi rezultati, podržavaju projekti i zajedničkim snagama nastoji unaprijediti odgojno-obrazovni proces u općini Vogosča.

Na području općine Vogosča djeluje pet osnovnih škola. U školskoj 2016/2017. godine u ovim školama nastavu pohađa 2.714 učenika raspoređena u 114 odjeljenja. U općini Vogosča djeluju i područna odjeljenja Osnovne muzičke škole „Mladen Pozajić“. U Vogosći djeluje i Srednjoškolski centar Vogosča koju u školskoj 2016/2017. godini pohađa 480 učenika raspoređenih u 22 odjeljenja. U okviru Srednjoškolskog centra Vogosča djeluju ekonomska, mašinska, trgovačka škola, te škola metalnih zanimanja.

Pomoć školama ostvaruje se kroz: organizaciju općinskih takmičenja, poboljšanje prostornih i materijalnih uslova rada u školama, sufinansiranje ekscurzija, nagrađivanje učenika i najuspješnijih na općinskim takmičenjima iz nastavnih i vannastavnih aktivnosti, organizovanje školskog prevoza za učenike osnovnih škola, pomoći pri obezbjeđivanju gradskog prijevoza i uvođenja novih autobuskih linija gdje se ukaže potreba, pokretanje inicijativa za regulaciju saobraćaja u blizini škola kako bi učenici što manje bili izloženi opasnosti i druge aktivnosti za koje se ocijeni da su potrebne.

Izuzetno je značajan projekat „Općina po mjeri djeteta“ u okviru kojeg se nastoje na općinskom nivou stvoriti uslovi da Vogosča postane prepoznatljiva kao mjesto sigurnog i ugodnog življenja za svu djecu, mjesto u kojem će se voditi računa o svakom djetetu, njegovoj individualnosti, njegovom mišljenju i potrebama.

Pored toga treba nastaviti primjenjivati Index inkluzivnosti u vogošćanskim školama.

Općina Vogosča stipendira učenike srednjih škola i studente visokoškolskih ustanova KS i to u skladu sa Planom stipendiranja koji za svaku pojedinačnu godinu donosi Općinsko vijeće Vogosča, a na osnovu Odluke o kriterijima za dodjelu stipendija učenicima i studentima. U školskoj-akademske 2016./2017. godini općina Vogosča je stipendirala 109 učenika i 123 studenata. Iznos stipendije za učenike je 50 KM, a za studente 100 KM, mjesečno u trajanju od devet mjeseci.

Analizom stanja utvrđeno je da postoje određene prepreke sa kojima se škole suočavaju u obavljanju svoje funkcije i da bi ih bilo neophodno otkloniti u narednom periodu. To se odnosi na:

- Neadekvatne mokre čvorove u školama „Zahid Baručija“, „Mirsad Prnjavorac“, „Izet Šabić“ i „Porodice ef. Ramić“.
- Nepostojanje adekvatne fiskulturne sale pri OŠ „Zahid Baručija“.
- Nepostojanje vanjskog igrališta uz škole „Izet Šabić“ i „Zajko Delić“
- Potrebu utopljanja objekta OŠ „Izet Šabić“.
- Rješavanje prijevoza učenika na relacijama gdje to još nije učinjeno, a ispunjeni su zakonski uslovi za to.
- Neadekvatno definisana školska područja.

2. Ciljevi koje treba realizovati u narednom periodu

- Prilagođavati obrazovni sistem potrebama mladih ljudi i novim tehnologijama.
 - Renovirati mokre čvorove u školama „Zahid Baručija“, „Mirsad Prnjavorac“, „Izet Šabić“ i „Porodice ef. Ramić“.
 - Izgraditi adekvatnu fiskulturnu sale pri OŠ „Zahid Baručija“.
 - Izgraditi vanjsko igrališta uz škole „Izet Šabić“ i „Zajko Delić“
 - Provesti projekat utopljanja objekta OŠ „Izet Šabić“.
 - Rješiti prevoza učenika na relacijama gdje to još nije učinjeno, a ispunjeni su zakonski uslovi za to.
 - Definisati školska područja u skladu sa potrebama stanovništva i škola.
 - Uključiti mlade u procese reforme obrazovnog sistema.
 - Uključivanje instruktivne nastave za djecu romske nacionalnosti.
 - Dati veću podršku djeci bez jednog ili oba roditelja i djeci u stanju socio-ekonomske potrebe koji čine zasebnu ranjivu grupu.
 - Uključivati djecu sa posebnim potrebama u redovnu školsku nastavu na odgovarajući način.
- Obrazložit ćemo probleme i potrebe iz ove posljednje dvije grupacije:
1. Potreba za intenziviranjem podrške djeci bez jednog ili oba roditelja ili/i u stanju socio-ekonomske potrebe. Ova populacija predstavlja posebno ranjivu kategorij, što se odražava na proces njihovog obrazovanja.
 2. Potreba za uključivanjem djece sa posebnim potrebama u redovnu školsku nastavu na odgovarajući način, odnosno uvođenje inkluzivne nastave. Inkluzivna nastava podrazumijeva uključivanje djece sa posebnim potrebama u redovnu školu.

U kategoriju trajnih zadataka koji se trebaju u kontinuitetu rješavati možemo svrstati sljedeće probleme:

- Mala mogućnost zapošljavanja nakon završenog školovanja;
- Neprilagođen obrazovni sistem potrebama tržišta
- Nedovoljna zastupljenost mladih u vlasti i političkom životu.

3. Plan djelovanja

Problem	Željeni rezultat	Aktivnosti	Vrijeme provođenja	Odgovorne osobe/institucije
1. Učenici/ce bez jednog ili oba roditelja ili u stanju socio-ekonomske potrebe nemaju adekvatnu podršku zajednice za bolje uključivanje u obrazovni proces	1. Učenici/ce bez jednog ili oba roditelja ili u stanju socio-ekonomske potrebe dobijaju besplatne udžbenike, užinu i jednostavnije odlaze na ekskurzije, stipendiranje. 2. Pospješuje se njihova socijalizacija i lakše se uklapaju u društvo.	1. U općinskom budžetu se predviđaju namjenska sredstva za subvencioniranje ovih potreba	2017–2022	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti Općine Vogošća, direktori osnovnih i srednje škole, Služba socijalne zaštite
2. Učenici/ce sa posebnim potrebama još nisu u potpunosti uključeni u redovno školovanje	1. Potpuna primjena zakonskih odredbi o inkluzivnoj nastavi. 2. Mladi nezaposleni stručnjaci sa područja općine Vogošća se angažuju u ovom projektu.	1. Organizovanje radionica koje bi uključile nastavnike i roditelje djece sa posebnim potrebama.	2017-2022	Pedagozi i direktori osnovnih škola, Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti Općine Vogošća.
3. Mladi ljudi teško dolaze do posla po okončanom školovanju	1. Veći broj uposlenih mladih ljudi sa područja općine Vogošća.	1. Edukacija maturanata u smislu sticanja znanja i vještina u procesu apliciranja za posao. 2. Dokvalifikacija nisko kvalifikovane radne snage kroz projekte	2017-2022	Srednjoškolski centar Vogošća, Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, Biro za zapošljavanje

4. Mladi ljudi nisu dovoljno uključeni u proces odlučivanja niti zastupljeni u vlasti	1. Veći broj politički aktivnih mladih ljudi koji kreiraju vlastitu budućnost i brinu o lokalnoj zajednici.	1. Podrška omladinskim udruženjima. 2. Primjena Zakona o mladima 3. Izgradnja omladinskog centra	2017-2022	Srednjoškolski centar Vogošća, Komisija za ljudska prava, mlade i ravnopravnost spolova, Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, omladinska udruženja.
---	---	--	-----------	--

ZAPOŠLJAVANJE

1. Analiza stanja

Pitanje nezaposlenosti je složeni makroekonomski problem u svakom društvu, tj. riječ je o problemu koji pogađa cijelo društvo.

Mladi ljudi završavaju svoje obrazovanje bez dobijanja posebnih profesionalnih znanja i obuka, koje treba tržište radne snage.

Uz to poslodavac nerado zapošljava mlade ljude jer ne posjeduju dovoljno profesionalnog iskustva.

Pronalazak prvog zaposlenja obeshrabrujući je proces za bilo koju mladu osobu, suprotno ovome nezaposlenost je problem koji ima loš uticaj na učešće pojedinca u društvenom životu zajednice.

Nezaposlenost, ne samo da može umanjiti samopouzdanje, nego često vodi ka radnoj migraciji.

Brojna istraživanja, koja su sprovedena na području općine Vogosća ukazuju na probleme mladih ljudi, kao i stanje u kojem se oni nalaze.

Kada je u pitanju zaposlenost/nezaposlenost na području općine Vogosća, stanje je sljedeće:

- ukupan broj nezaposlenih lica je 5.086 (podaci sa JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo"- ispostava Vogosća),
- na evidenciji nezaposlenih nalazi se 1.251 lica u dobi od 15-29 godina (što je ujedno i naša ciljana grupa),

PREGLED

broja registrovanih nezaposlenih lica po godinama starosti i polu (tabelarno i grafički)

Tabela broj 1.

REDN I BROJ	GODINE STAROSTI	UKUPNO	BIRO ZA ZAPOŠLJAVANJE VOGOŠĆA
1.	OD 15 DO 19	SVEGA	125
		ŽENE	48
2.	OD 20 DO 24	SVEGA	521
		ŽENE	279
3.	OD 25 DO 29	SVEGA	605
		ŽENE	350
	UKUPNO	SVEGA	1251
		ŽENE	677

Sve ukazuje na to da je najugroženija populacija po pitanju nezaposlenosti lica u starosnoj dobi od 25 do 29 godine.

PREGLED
broj registrovanih nezaposlenih lica po godinama starosti, polu i kvalifikacionoj strukturi

Tabela broj 2.

R. B.	GODINE STAROSTI	UKUPNO		KLASIFIKACIONA STRUKTURA							
				NKV	PK	KV	VKV	NSS	SSS	VŠS	VSS
1.	OD 15 DO 19	SVEGA	125	19	1	44	0	0	61	0	0
		ŽENE	48	11	0	13	0	0	24	0	0
2.	OD 20 DO 24	SVEGA	521	54	0	133	0	0	297	0	37
		ŽENE	279	28	0	64	0	0	160	0	27
3.	OD 25 DO 29	SVEGA	605	47	2	127	0	0	249	0	180
		ŽENE	350	33	1	45	0	0	141	0	130
4.	UKUPNO	SVEGA	1251	120	3	304	0	0	607	0	217
		ŽENE	677	72	1	122	0	0	325	0	157

Prema navedenim podacima, na Službi za zapošljavanje Vogošća od ukupnog broja nezaposlenih, vodeći je broj je onih sa stručnim obrazovanjem SSS njih 607, dok je 217 lica sa sa stručnim obrazovanjem VSS.

U proteklom periodu u saradnji sa Službom za zapošljavanje, provedeno je niz aktivnosti koje su imale za cilj prvenstveno pomoć mladima.

2. Plan djelovanja

Red. broj	Problem	Željeni rezultati	Aktivnosti	Vrijeme provođenja	Odgovorne osobe/institucije
1.	Zbog neusklađenosti ponude radne snage, sa potrebama tržišta rada, mladim ljudima je otežan dolazak do prvog zaposlenja - nisu u prilici da odrade pripravnički staž i steknu uslove za polaganje državnog ispita.	<ul style="list-style-type: none"> - U cilju pronalaska zaposlenja, mladi su dužni odazivati se na pozive sa Biroa za zapošljavanje i aplicirati na ponuđeno radno mjesto. - Mladi ljudi po završetku srednjeg obrazovanja moraju biti upoznati sa uslovima i rokovima prijave na Biro za zapošljavanje. 	U saradnji sa Biroom Vogošća raditi na štampanju brošura, letaka i sl. koji imaju za cilj pružanje pomoći mladima da svoje probleme svedu na nižu razinu.	2017-2022	Biro za zapošljavanje, privredni subjekti i druge institucije
			Na adekvatan način informisali mlade o trenutnom stanju kada je u pitanju zaposlenost.	2017-2022	Službenik za informisanje
2.	Zbog finansijskog stanja mladi ljudi nisu u prilici da se edukuju ili da već stečeno znanje (jezici, poznavanje rada ne računaru) verifikuju	<ul style="list-style-type: none"> - Učenje stranih jezika, kao i poznavanje informatičke tehnologije je jako bitan segment ovog društva i mladi koriste to znanje za obavljanje poslova u svojoj struci. 	Održavati kurseve engleskog jezika za mlade koji se nalaze na Birou za zapošljavanje općine Vogošća	2017-2022	Biro za zapošljavanje
			Održavati informatičke kurseve za mlade koji se nalaze na Birou za zapošljavanje općine Vogošća.	2017-2022	Biro za zapošljavanje
3	Mladi ljudi registrovani na Birou za zapošljavanje a njihov nivo obrazovanje nije usklađeno sa potrebama tržišta rada, te iz tog razloga teško dolaze do zaposlenja.	<ul style="list-style-type: none"> - Mladi ljudi vanredno polažu ispite, i na taj način stižu doškoloavanje-prekvalifikaciju 	Raditi na projektima besplatnog doškoloavanje-prekvalifikacija mladih ljudi	2017-2022	Biro za zapošljavanje, privredni subjekti i druge institucije

SOCIJALNA POLITIKA PREMA MLADIMA

1. Analiza stanja

Općina Vogošća provodi aktivnu i pasivnu socijalnu politiku, tako što poštujući zakonske propise i uputstva nadležnih Ministarstava (kantonalnih i federalnih) pruža svaki vid pomoći i podršku svojim stanovnicima bez obzira na njihovu rasnu, vjersku i drugu pripadnost. Poslove vezane za socijalnu zaštitu, kao organizovanu društvenu djelatnost, usmjerene na obezbjeđenje socijalne sigurnosti građana obavlja Javna ustanova „Služba socijalne zaštite“ Općine Vogošća u skladu sa važećim zakonskim propisima te u saradnji sa Službom za boračko-invalidsku, socijalnu zaštitu i raseljena lica Općine Vogošća. Radom dvije službe socijalne zaštite – kantonalnog i općinskog nivoa – Općina Vogošća provodi dio svoje politike. Kantonalna služba socijalne zaštite radi na provođenju više zakona i zakonskih odredaba, kao i uputstava iz oblasti socijalne politike (Porodični zakon, Zakon o upravnom postupku, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Krivični zakon prema maloljetnicima, Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama itd.).

Općinska Služba socijalne zaštite također radi na provođenju određenih zakona, zakonskih odredaba i uputstava iz oblasti socijalne politike.

Poštujući navedene zakone obje Službe nastoje zadovoljiti potrebe stanovništva u lokalnoj zajednici. Kroz postojeće socijalne projekte pružanja socijalne pomoći stanovništvu (jednokratne novčane pomoći, subvencioniranje troškova grijanja, javne kuhinje, pomoć u školskom priboru i knjigama, hraniteljstvo, sigurna kuća itd.) .

Služba za boračko-invalidsku, socijalnu zaštitu i raseljena lica Općine Vogošća – Odsjek za socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice nadležan je za vršenje poslova u prvostepenom postupku i to za sljedeće oblasti:

- ostvarivanje prava na dječiji dodatak, status civilne žrtve rata, status člana porodice civilne žrtve rata, zdravstvenu zaštitu za (civilne žrtve rata, lica preko 65 godina starosti i djecu do 15 godina starosti koja ostvaruju pravo na dječiji dodatak, lica u stanju socijalne potrebe te raseljena lica i izbjeglice) subvencioniranje troškova obdaništa za djecu predškolskog uzrasta, novčane naknade majkama porodiljama koje su na Birou za zapošljavanje i radnom odnosu, individualna novčana pomoć majkama porodiljama, kao i donošenje rješenja o statusu raseljenih lica, a u skladu sa pozitivno - pravnim propisima i to:

- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Službene novine Kantona Sarajevo, broj:16/02, 8/03 i 17/10, 38/14-Prečišćeni tekst i 38/16), Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj:36/99, 24/04, 39/06,14/09 i 45/16), Zakon o raseljenim osobama i povratnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 15/05) i Zakon o raseljenim osobama – povratnicima i izbjeglicama – povratnicima u Kantonu Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 27/05).

U Službi za boračko – invalidsku, socijalnu zaštitu, raseljena lica i izbjeglice u većem obimu ostvaruje se pravo na dječiji dodatak. Pravo na uvećani iznos dječijeg dodatka ostvaruju porodice sa djecom bez jednog ili oba roditelja, djeca ometena u psiho-fizičkom razvoju, djeca oboljela od celijakije, cerebralne paralize, djeca čiji je jedan ili oba roditelja ili dijete invalidi itd., a koje su podnijele zahtjev sa urednom dokumentacijom. Ove populacije imaju pravo na visinu dodatka u iznosu od 49,50 KM za jedno dijete mjesečno.

Porodice čiji prosjek primanja ne prelazi 120,00 KM po članu domaćinstva imaju pravo na dječiji dodatak u visini 33,00 KM za jedno dijete mjesečno, a shodno Naredbi o iznosima po Zakonu

o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom. Ukupan broj koji ostvaruje pravo na dječiji dodatak je 1450, od broj mladih koji ostvaruju pravo na dječiji dodatak je 802 (imajući u obzir ciljanu skupinu od 15 do 27 godina). Također je veliki broj mladih koji ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu pomoć socijalno ugroženom stanovništvu, a na osnovu zahtjeva lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe. Ova aktivnost se realizuje tokom čitave godine.

Općina Vogošća, Služba za boračko-invalidsku, socijalnu zaštitu i raseljena lica i Udruženje „Naša Realnost“ tokom prethodnih pet godina realizovali su projekat za pomoć osobama koje se nalaze u stanju socijalne potrebe. Ukupna vrijednost projekta koji se odnosi na učešće Općine Vogošća je do 10.000, 00 KM. Udruženje „Naša Realnost“ povećava vrijednost projekta uključujući humane privrednike i donatore iz dijaspore za pomoć porodicama sa područja općine. Kako se ovakav projekat pokazao korisnim za one koji su bili obuhvaćeni našim posjetama, ali i za promociju humanih aktivnosti Općine Vogošća i brige o socijalno ugroženom stanovništvu, i u narednim godinama Općina Vogošća i udruženje „Naša ralnost“ nastavit će voditi brigu o osobama koje se nalaze u stanju socijalne potrebe.

Osnovni cilj projekta je briga o korisnicima, ali je također cilj promovirati humanost, pokazati humano lice Općine Vogošća i općinskih službi, lobirati i uticati na što veći broj privrednika i gledatelja koji se mogu uključiti u naše aktivnosti.

Djelovanje JU «Kantonalni centar za socijalni rad» Sarajevo, odnosno općinskih Službi socijalne zaštite regulisano je primjenom više zakona, podzakonskih akata, uredbi, sporazuma i sl. Sva prava koja se mogu primjeniti na porodicu, odnosno zaštitu porodice sa djecom proizlaze iz: Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Sl. novine Kantona Sarajevo), Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom (Sl. novine FBiH) kao i izmjene i dopune istog zakona, Porodični Zakon Federacije BiH i drugi zakoni i propisi. Služba socijalne zaštite rješava u prvom stepenu o pravima iz socijalne zaštite, porodično – pravne zaštite, te učestvuje u postupku krivično pravne zaštite i drugih prava.

Korisnici socijalne zaštite u smislu navedenih Zakona su lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe, a svrstana su u sljedeće kategorije:

- djeca bez roditeljskog staranja
- osobe sa invaliditetom
- djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama
- vaspitno zanemarena djeca
- vaspitno zapuštena djeca
- materijalno neobezbjeđene i za rad nesposobne osobe
- stare osobe bez porodičnog staranja
- osobe sa društveno negativnim ponašanjem
- osobe i porodice koje bi svoju socijalnu sigurnost trebale ostvariti od primanja u skladu sa čl. 8 Kantonalnog zakona, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih životnih potreba,
- osobe izložene zlostavljanju i nasilju u porodici.

Služba se posebno angažuje na što potpunijoj i kvalitetnijoj zaštiti djece, korisnika socijalne zaštite, regulisanjem odgovarajućih oblika, mjera i usluga socijalne zaštite. Kako se radi o pravima koja su regulisana i Zakonom o socijalnoj zaštiti i Porodičnim zakonom, to je neophodno dodatno

angažovanje na realizaciji adekvatne zaštite, primjenom odgovarajućih metoda i tehnika socijalnog rada.

Djeca bez roditeljskog staranja su kategorija korisnika čija zaštita zahtjeva i primjenu odredbi Porodičnog zakona. Primjena Porodičnog zakona obuhvata slijedeće oblike i mjere zaštite:

- Starateljstvo nad maloljetnim licima
- Usvojenje
- Smještaj u drugu porodicu
- Smještaj u ustanove za djecu bez roditeljskog staranja

Centar, odnosno Službe socijalne zaštite, u funkciji organa starateljstva, učestvuje i u drugim poslovima vezanim za zaštitu djece, a to su:

- Utvrđivanje odnosno osporavanje očinstva i materinstva
- Prava i dužnosti roditelja i djece
- Imovinske odnose roditelja i djece
- Regulisanje statusnih pitanja djece

Drugi poslovi službe

- podstiče i provodi aktivnosti sa svrhom sprječavanja socijalnih, porodičnih i ličnih problema
- obavlja savjetodavne poslove u vezi sa brakom i porodicom: odgoj djece, usvajanja, hraniteljstva, usmjeravanje djece, a sve u cilju zaštite interesa djece
- zaštita djece i omladine sa poremećajem u ponašanju
- zaštita djece i omladine od nasilja u porodici

Posebno usmjereni projekti

Uvažavajući potrebu djece bez roditeljskog staranja za dodatnim oblicima podrške Centar za socijalni rad planirao je dodatne aktivnosti sa djecom bez roditeljskog staranja i aktivnosti sa porodicama kojima je potrebna podrška i pomoć u ostvarivanju kvalitetnijeg roditeljstva, kao i pomoć u ekonomskom osamostaljivanju žena koje su bile izložene nasilju u porodici, kroz sljedeće projekte:

2. Strateški ciljevi mladih

- U predhodnom periodu Služba za boračko-invalidsku, socijalnu zaštitu i raseljena lica je uradila dosta poslova, a vezano za suzbijanje maloljetničke delinkvencije u saradnji sa Službom socijalne zaštite Općine Vogosca i predstavnicima osnovnih i srednjih škola nastojeći da se uđe u srž problema te stoga možemo reći da je pojava maloljetničke delinkvencije u znatnom padu.
- Još uvijek imamo probleme narušenih bračnih odnosa kod mladih bračnih parova te konflikata vezanih za izdržavanje i kontakte sa djecom, koji opet dovode do konflikata u porodicama i narušavanja porodičnih harmonija, te dovode u pitanje poremećaja u ponašanju djece, stoga se treba uključiti u njihovo osposobljavanje i školovanje kao i kasnije uključivanje u društvenu zajednicu.
- Aktivnije se treba uključiti u borbu protiv vršnjačkog nasilja tako što bi se radilo na preventivi. Organizirale bi se radionice i predavanja.
- Također treba podržavati aktivnosti koje se zalažu za zdrav način života i osmišljavaju kreativne načine za ispunjavanje slobodnog vremena mladih. Djeci i mladima koji pokazuju sklonost ka devijantnom i delinkventnom ponašanju treba poklanjati posebnu pažnju i iznalaziti načine da se uključe u društveni život u onim aktivnostima za koje pokazuju sklonosti kako bi se njihova energija ispravno kanalisala.

3. Plan djelovanja

Problem	Željeni rezultat	Aktivnost	Vrijeme provođenje	Odgovorne osobe/institucije/
<p>- Narušeni porodični odnosi zbog nasilja u porodici, alkoholizam i dr.</p> <p>- Dolazi do poremećaja u ponašanju kod djece.</p>	<p>- Obezbijediti kroz projekat grupu volontera, koji će kroz druženje sa djecom iz takvih porodica, pomoći djeci a kod sebe izgrađivati profesionalan odnos.</p> <p>- Da djeca kroz druženje s uspješnim mladim ljudima budu motivisana za školovanje, učenje adekvatnih komunikativnih vještina i savjetodavni rad s roditeljima.</p>	Izbor volontera na fakultetima	2017-2022	Udruženja i NVO
		Educirati ih i organizirati superviziju.	2017-2022	Služba socijalne zaštite Općine Vogošća
		Odabir djece iz porodica	2017-2022	Služba socijalne zaštite Općine Vogošća, Udruženja i NVO
		Organizirati sastanke volontera i djece.	2017-2022	Služba socijalne zaštite Općine Vogošća, Udruženja i NVO
		Odlazak volontera u školu i porodicu	2017-2022	Udruženja i NVO
		Organizirati zajednički izlet.	2017-2022	Udruženja i NVO
		Uvezivanje rada Službe socijalne zaštite s nevladinim sektorom i volonterima.	2017-2022	Služba socijalne zaštite Općine Vogošća, Udruženja i NVO

ZDRAVSTVO

1. Analiza stanja

Zdravstveno stanje mladih na području općine Vogošća je zadovoljavajuće, mnogobrojnim projektima i velikim nadstojanjima općine Vogošće i nadležnih općinskih Službi došlo je do povećanja zdravstvene zaštite i zdravstvenog obrazovanja u školskom sistemu. I dalje su prisutni problemi: ovisnosti (alkohol i droga), rano stupanje u seksualne odnose te čitava problematika koju za sobom povlači ova pojava (neželjena trudnoća, abortus, spolno prenosive bolesti, degradacija porodice, moralno propadanje i dr).

Pored toga imamo i čitav niz pojava koje doprinose pogoršanju zdravlja kao što su: smanjena tjelesna aktivnost, pojava pretilosti, nezdrava ishrana i dr.

Najčešće bolesti kod mladih ljudi su nasljedne, stečene i infektivne bolesti:

- bolesti ovisnosti (narkomanija, alkoholizam), te ovisnost o nikotinu;
- bolesti vezane uz reproduktivno zdravlje ovisni o rizičnom spolnom ponašanju u toj dobi (neplanirane i maloljetničke trudnoće, pobačaji, spolno prenosive bolesti koje se sve češće pojavljuju zbog nekorištenja zaštite pri seksualnim odnosima i njihove posljedice), gdje spada i AIDS.
- emocionalni poremećaji (anksioznost, depresije koje mogu dovesti do suicida, povučenost), a sve zbog intenzivnih emocija u ovom dobu.
- poremećaji ishrane (gojaznost, anorexia, bulimija)
- fizička neaktivnost
- poremećaj ponašanja (ometanje društvenog reda, tuča, uništavanje javnih stvari, vandalizam, brza vožnja- zbog čega nastaju brojne povrede u saobraćaju)
- kognitivni poremećaji (poremećaji pažnje, učenja, pamćenja).

Mladi koji su narušenog zdravlja pod velikim su rizikom da zadobiju posljedice u psihičkom funkcionisanju, jer se zbog svoje bolesti osećaju loše, zanemareno i odbačeno. Zdravstveni problemi koji su trenutno najizraženiji u našoj sredini zahtjevaju organizovanu i kontinuiranu akciju u cilju rješavanja, a koja se sastoji u sljedećem:

- razvijanje adekvatnog sistema informisanja o zdravlju putem škole, medija, vladinih i nevladinih organizacija,
- prilagođavanje službe zdravstvene zaštite mladom čovjeku,
- obezbjeđivanja profesionalnosti, povjerljivosti, konsultacije stručnjaka,
- programi edukacije i primarne prevencije,
- razvijanje programa za prevazilaženje predrasuda, stereotipa, stigmi,
- finansiranje i pomoć ustanovama koje se bave mladima,
- organiziranje radionica na kojima će mladi ljudi koji su osposobljeni za rad na projektu uz saradnju sa Domom zdravlja, doktorima i školom prezentirati i objasniti djeci probleme alkoholizma i narkomanije.

2. Plan djelovanja

Problem	Željeni rezultat	Aktivnost	Vrijeme provođenje	Odgovorne osobe/institucije/
1. Mladi su izloženi porocima (cigarete, alkohol, droge) i nemaju mogućnost upoznati se sa njihovim rizicima i posljedicama po zdravlje i život.	<p>1. 40% mladih je educirano o uticajima alkohola i posljedicama po zdravlje i život.</p> <p>2. 40% mladih je educirano o uticajima cigareta i posljedicama po zdravlje i život.</p> <p>3. 40% mladih je educirano o uticajima marihuane i posljedicama po zdravlje i život.</p>	Educirati mlade o temi "Pušenje-ovisnost koja ubija!" obuka se treba temeljiti na znanju i iskustvima stručnjaka medicine o štetnom uticaju pušenja na zdravlje.	Na Dan borbe protiv pušenja	Dom Zdravlja, škole, RTV Vogošća
		Educirati mlade o temi "reci drogi NE!". U obuku treba uključiti vršnjake koji se aktivno bave ovom temom.	Na Dan borbe protiv droge	Dom zdravlja, škole, udruženja koja se bave ovom temom, RTV Vogošća
		Educirati mlade o temi "Alkohol i mladi"	Na Dan borbe protiv alkoholizma	Dom zdravlja, škole, RTV Vogošća
		Pojačati prisustvo policije oko škola	2017-2022	MUP KS-a
		Kontrolirati prodaju cigareta, alkohola i nargile maloljetnim osobama.	2017-2022	Nadležne inspekcije
		Objavljivati i informacije sa adresama i telefonskim brojevima ustanova koji se bave problemima mladih (Web-stranica, BILTEN za mlade, pano).	2017-2022	Dom zdravlja, nadležne ustanove u KS-u, udruženja, Služba za privrdu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
2. Mladi su izloženi rizicima i zdravstvenoj neprosvjećenosti od seksualno prenosivih bolesti.	1. 40% mladih je educirano o seksualno prenosivim bolestima i korištenju kontraceptivne zaštite prilikom seksualnih odnosa	Omogućiti ljekarski pregled, mladima posebno djevojkama.	2017-2022	Dom zdravlja
		Uvesti redovno (mjesečno savjetovanje djevojaka i dječaka)	2017-2022	Dom zdravlja, udruženja
		Napraviti kampanju na dan borbe protiv AIDS-a, s podjelom prezervativa i promotivnog materijala o spolnim bolestima i prevenciji.	2017-2022	Dom zdravlja, udruženja

3. Oralno zdravlje što je još jedan u nizu od problema mladih.	Uvesti redovno savjetovanje mladih (2x godišnje). Šta je karijes, šta ga uzrokuje, kako ga spriječiti, kako pravilno održavati oralnu higijenu. Koristiti materijal za praktične primjere	2017-2022	Dom zdravlja
	Održavati redovne sistematske preglede za mlade.	2017-2022	Dom zdravlja

SLOBODNO VRIJEME MLADIH - KULTURA, SPORT I EKOLOGIJA

Kultura

1. Analiza stanja

Kultura kao kompleksna društvena pojava obuhvata oblast duhovnog i materijalnog stvaralaštva i igra važnu ulogu u odgoju i obrazovanju, te očuvanju kulturne tradicije i vrijednosti društva. Jedna od ključnih ciljeva kulture je edukacija mladih odnosno oplemenjivanje mladih i oblikovanje prostora gdje će pojedinci razvijati svoju kulturu življenja i doživljaj kulture u skladu sa ličnim afinitetima na relaciji kulturno-historijsko naslijeđe, sadašnjost i budućnost.

U kontekstu navedenog na području općine Vogošća osigurani su resursi u oblasti kulture u skladu sa mogućnostima i nadležnostima. Općina osigurava lokalne potrebe stanovništva, pa tako i mladih, u oblasti kulture djelovanjem jedne javne ustanove iz oblasti sporta i kulture, jedne biblioteke, pet aktivnih udruženja iz oblasti muzike, folklor, ekologije, tehničkog stvaralaštva i brojnih sekcija u osnovnim školama kao i srednjoj školi.

Izuzetno je značajna oblast ekologije i zaštite čovjekove okoline. Može se zaključiti kako ta oblast nije dovoljno zastupljena u aktivnostima mladih, a radi se o problematici od životne važnosti i problematici koja treba biti prisutna u svijesti svakog stanovnika općine, a posebno među mladima. U toj oblasti posebnu pažnju treba obratiti na očuvanje kulturno – historijskih spomenika i njihovu zaštitu.

2. Ciljevi u oblasti kulture i ekologije

1. Mladi su neinformisani o mogućnostima korištenja slobodnog vremena sadržajima iz oblasti kulture, te u tom smislu treba pospješiti kvalitetnije i brojnije kulturne sadržaje u programu RTV Vogošća. Osmisliti info tačke na kojima bi građani bili obavještavani o zbivanjima u Vogošći. Formirati jedinstveni informacioni centar koji bi informacijama snabdjevao RTV Vogošća, web stranicu i info tačke.

2. Prostorni kapaciteti u sklopu JU KSC-a i društvenih domova nisu dovoljno iskorišteni. Prostore privesti prvobitnoj kulturološkoj namjeni. Iznaći prostorne mogućnosti za rad mladih bendova.

3. Mogućnost zadovoljenja potreba mladih za praćenje filmskih i pozorišnih predstava ograničeni su. U saradnji sa JU KSC Vogošća raditi na intenzivnijem prisustvu pozorišnih i filmskih predstava u Vogošći.

4. Mladi rijetko ili nikako ne posjećuju programske sadržaje iz kulture. Potrebno je mlade ljude animirati. Privući ih atraktivnim i pitkim sadržajima da bi im se kasnije mogle ponuditi i zahtjevnije umjetničke forme.

5. Mladi nisu u mogućnosti provesti svoje kreativne ideje iz oblasti kulture u djela. U tom smislu treba podržavati rad udruženja i kreativnih radionica putem kojih bi mogli iskazati svoju kreativnost.

6. Mladi nisu upoznati sa kulturno-historijskom baštinom općine Vogošća. U tom smislu treba praviti predavanja, izložbe, seminare i radionice gdje bi oni iznosili ono što znaju o svojoj zajednici, te sticali nova saznanja o Vogošći.

7. Potrebno je institucionalnim (škole) i vaninstitucionalnim (nevladine organizacije) putem intenzivno raditi na podizanju svijesti o potrebi zaštite okoliša. I to putem edukacija, radionica i seminara sa posebnim naglaskom na vršnjačku edukaciju.

8. Potrebno je pokretati razne konkretne aktivnosti na očuvanju okoliša organiziranjem akcija čišćenja, prikupljanja papira, stakla, plastike i drugih materijala pogodnih za reciklažu.

Naročito je značajan projekat nadogradnje upravne zgrade JU KSC radi dobijanja namjenskog prostora za potrebe mladih. Urađen je izvedbeni projekat, urađena je revizija projekta i projekat je spreman da se sa njim aplicira na javne pozive koji budu tretirali ovu oblast. To je u infrastrukturnom smislu, sigurno najvažniji projekat koji tangira mlade Vogošće i strateški cilj je da se do 2022.godine izgradi ovaj prostor.

2017. **Plan djelovanja**

Problem	Željeni rezultat	Aktivnosti	Vrijeme provođenja	Odgovorne osobe/ institucije
1. Mladi su neinformisani o mogućnostima korištenja slobodnog vremena sadržajima iz oblasti kulture. 2. Mladi rijetko ili nikako ne posjećuju programske sadržaje iz oblasti kulture.	1. 60 % mladih je upoznato s mogućnošću korištenja slobodnog vremena sa sadržajima iz oblasti kulture 2. 40 % posjetilaca kulturnih manifestacija su mladi.	Postaviti informativni pano s aktivnostima isključivo za mlade iz oblasti kulture i sporta na području općine Vogošća. Putem RTV Vogošća više informisati o aktivnostima iz oblasti kulture i sporta.	2017-2022	Omladinska udruženja i Komisija za ljudska prava, mlade i ravnopravnost spolova RTV Vogošća
3. Prostorni kapaciteti u okviru JU i objekata Općine nisu dovoljno iskorišteni.	1. Udruženja mladih i neformalne grupe mladih koriste prostorne kapacitete za aktivnosti iz oblasti kulture.	Približiti mogućnosti korištenja prostornih kapaciteta za mlade kroz kampanju.	2017-2022	Savjeti MZ, Javna ustanova KSC Vogošća, RTV Vogošća i Komisija za ljudska prava, mlade i ravnopravnost spolova
4. Mladi nisu obavješteni o kulturno-historijskoj baštini općine Vogošća.	1. Informisati mlade o kulturno-historijskoj baštini općine Vogošća.	Provesti program obuke zainteresovanih učenika/ca za kulturno-historijsku baštinu koji će kroz vršnjačko obrazovanje prenijeti znanje na druge učenike/ce.	2017-2022	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, Komisija za ljudska prava, mlade i ravnopravnost spolova, Omladinska udruženja
5. Mogućnost zadovoljenja potreba mladih za posjetama umjetničkih izlozbama nisu raznovrsna.	1. 25 % mladih posjećuje izložbe.	Osigurati prostor za izložbene sadržaje u okviru JU KSC Vogošća i animirati vlasnike hotela na području općine za instaliranje galerijskog prostora otvorenog tipa u hotelima.	2017-2022	JU KSC Vogošća i Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i i društvene djelatnosti.

Sport

1. Analiza stanja

Mladi na području općine Vogošća imaju dosta dobre uslove za upražnjavanje svog slobodnog vremena na sportskim terenima. Općinsko vijeće je Odlukom o javnom interesu Općine Vogošća u oblasti sporta akcenat stavila na masovnost, što je većina sportskih klubova i ispoštovala, tako da je prema našim pokazateljima preko 35 % mladih uključeno u neki od sportskih klubova. Općina je također obezbijedila materijalno – tehničku i finansijsku pomoć JU “KSC” Vogošća i sportskim klubovima, a sve u cilju što većeg okupljanja mladih oko sportskih objekata.

Na području općine Vogošća registrovano je 30 sportskih klubova i sa njihovim rezultatima u kvantitativnom i kvalitativnom smislu možemo biti zadovoljni.

Od sportskih objekata imamo:

Nogometni tereni:

1. Stadion “Hakija Mršo” u Vogošći
2. Stadion “Ešref Pustahija-EŠO” u Svrakama

Sportska dvorana “Amel Bečković”

Sportske sale:

1. Srednja mješovita škola
2. OŠ “Mirsad Prnjavorac”
3. OŠ “Zahid Baručija” - neadekvatna
4. OŠ “Izet Šabić”
5. OŠ “Porodica ef. Ramić”
6. OŠ “Zajko Delić”
7. JU “KSC” Vogošća
8. Sportski centar “SPORTA”
9. Sportski centar “Gabeljić”

Vanjske univerzalne plohe:

1. OŠ “Mirsad Prnjavorac”
2. OŠ “Zahid Baručija”
3. OŠ “Porodice ef. Ramić”
4. Područna škola na Gori
5. Stadion “Ešref Pustahija – EŠO”
6. Vogošća – ulica Remzije Veje
7. Sportski centar “SPORTA”
8. Sportski centar “Gabeljić”
9. Crveni križ na lokalitetu Jošaničkog potoka

Teniski tereni:

1. JU “KSC” Vogošća
2. Sportski centar “SPORTA”
3. Sportski centar “Gabeljić”

Ostali tereni:

1. Kuglana JU "KSC" Vogošća
2. Fitnes centar JU "KSC" Vogošća
3. Fitnes centar – Sportski centar "SPORTA"
4. Fitnes centar – Hotel "PARK"
5. Vanjska šahovska ploha
6. Bočarsko igralište
7. Bazen Hotel "PARK"
8. Atletska staza – stadion "Hakija Mršo"
9. Betonsko košarkaško igralište – Blagovac
10. Betonsko košarkaško igralište – Ul. S. Kulenovića
11. Odbojkaško igralište u pijesku
12. Betonsko igralište za mali nogomet – Svrake
13. Betonsko igralište za mali nogomet i košarku – Hotonj
14. Betonsko igralište za mali nogomet i košarku - Bušća

Radi unapređenja postojećeg dobrog stanja potrebno je nastaviti:

1. Uticati na samosvijest mladih
2. Izraditi strategiju sporta
3. Nastaviti primjenjivati odredbe iz Odluke o načinu ostvarivanja javnog interesa Općine Vogošća u oblasti sporta („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj: 24/02), a koje je Općinsko vijeće Vogošća usvojilo u skladu sa Zakonom o sportu Kantona Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj: 11/01)
4. Kroz budžet za sport, a u skladu sa opredjeljenjem Općinskog vijeća podržavati/sufinansirati aktivnosti organizacija u sportu
5. Iznaci sredstva s drugih nivoa vlasti (Kantona i Federacije) za izgradnju sportsko - rekreativnih površina
6. Iznaci sredstva za stipendiranje talentovane mladeži iz sfere sporta i kulture.

2. Ciljevi u narednom periodu

S obzirom da se ne radi o problemima, već o poboljšanju postojećeg dobrog stanja, obrazložimo svoja nastojanja u budućnosti. Njihovo provođenje bit će usmjereno na sljedeće:

1. Uticaj na samosvijest mladih kroz:
 - Tematska gostovanja na RTV Vogošća stručnog kadra i uspješnih sportista,
 - Prezentacija na web-stranici Općine Vogošća,
 - Dodatno informisanje mladih o mogućnostima koje im se pružaju (izrada plakata/letaka i portala i sl.) za svrsishodno korištenje slobodnog vremena u kulturi i sportu,
2. Nastavak primjenjivanja Odluke o načinu ostvarivanja javnog interesa Općine Vogošća u oblasti sporta („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj: 24/02), a koje je Općinsko vijeće Vogošća usvojilo u skladu sa Zakonom o sportu Kantona Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj: 11/01).

Javni interes Općine u oblasti sporta, a na osnovu člana 2. Odluke, je:

- Izgradnja, dugoročno planiranje izgradnje novih sportskih objekata, obnova i održavanje sportskih objekata od značaja za Općinu,
 - Efikasno korištenje prostornih vrijednosti teritorije Općine, te njihove ekonomske valorizacije kroz sport i rekreaciju,
 - Organizovati sport za sve, posebno u funkciji zdravlja građana, kao i preventiva devijantnog ponašanja,
 - Razvoj sporta sa akcentom na masovnost,
 - Sportski odgoj i obrazovanje u javnom ustanovama u sportu sa stručnim kadrom, predškolskim ustanovama i osnovnim školama,
 - Organizacija sportskih manifestacija masovnog karaktera,
 - Usavršavanje stručnog kadra,
 - Evidencija za područje Općine.
3. Kroz budžet za sport, a u skladu sa opredjeljenjem Općinskog vijeća podržavati/sufinansirati aktivnosti organizacija u sportu – klubova (omladinske škole, selekzione ekipe, takmičenja, nabavka sportske opreme...), organizovanje sportskih manifestacija koje sadrže prepoznatljiv interes općine Vogošća.
 4. Iznaći sredstva od drugih nivoa vlasti (Kantona i Federacije) za izgradnju sportsko - rekreativnih površina koja nedostaju.
 5. Iznaći sredstva za stipendiranje talentovane mladeži iz sfere sporta i kulture koja bi se dodjeljivala jednom godišnje za nadarene umjetnike i sportiste.
 6. Organizovati, barem jednom u periodu koji obuhvata strategija, smotru sporta. Također organizovati javne promocije sporta, gdje će aktivni i uspješni sportisti ne samo pričati nego i demonstrirati sport kojim se bave.

3. Plan djelovanja

Problem	Željeni rezultat	Aktivnosti	Vrijeme provođenja	Odgovorne osobe/ institucije
1. Mlade još više informisati o sportskoj ponudi	1. Mladi, kroz sportske aktivnosti upotpunjuju dodatnih 10% svog slobodnog vremena. 2. Mladi, naročito djevojke, upoznati su s cjelokupnom ponudom sportskih aktivnosti i koriste 75% postojećih kapaciteta.	Organizovati tematska gostovanja na RTV Vogošća stručnog kadra i uspješnih sportista. Dodatno informisati mlade o mogućnostima koje im se pružaju, i to kroz sportska udruženja, web-stranicu Općine, RTV Vogošća.	2017-2022	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, RTV Vogošća, sportska udruženja.
2. Sportski mobilijar	1. Mobilijar koji je u lošem stanju popravljen-dopunjen i sportske plohe se koriste u svoje namjene.	Voditi stalne aktivnosti na popravci i dopuni mobilijara na sportsko – rekreativnim površinama i organizovati na njima sportske manifestacije.	2017-2022	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, sportska udruženja.

AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU I INFORMISANJE

1. Analiza stanja

Aktivno i efikasno učešće mladih u svim sferama javnog života je od ključnog značaja ako želimo graditi demokratsko, sveobuhvatno i prosperitetno društvo. Lokalni organi vlasti najbliži mladoj osobi, imaju veoma bitnu ulogu u promoviranju učešća mladih. Zbog toga, lokalne vlasti mogu osigurati da mladi ljudi, ne samo saznaju i nauče nešto o demokraciji i građanstvu, već im pružaju priliku učešća, odnosno prakticanja. Mladi ljudi, s druge strane, imaju odgovornost da budu aktivni građani i moraju zauzeti stav po pitanjima koja su im od interesa i koja ih se tiču.

Kada lokalne i regionalne vlasti podrže i promoviraju učešće mladih, oni također doprinose društvenoj integraciji mladih, pomažući im da se suoče, ne samo s izazovima i pritiscima koji stoje pred njihovom generacijom, već i s izazovima modernog društva uopće. Također je primjećeno da je u programima lokalne radio televizije nedovoljna zastupljenost lokalnih omladinskih udruženja i projekata.

2. Ciljevi koje treba realizovati u narednom periodu

- Reorganizacija Vijeća mladih Općine Vogošća u skladu sa Zakonom o mladima FBiH
- Podrška projektima koji se tiču informiranosti mladih o ljudskim pravima
- Uspostavljanje redovne komunikacije između omladinskih udruženja i Službenika za informisanje, radi kvalitetnijeg prisustva informacija za mlade na web stranici Općine Vogošća
- Kontinuirano informisanje o omladinskim temama i radu lokalnih omladinskih udruženja u programima RTV Vogošća

3. Plan djelovanja

Problem	Željeni rezultat	Aktivnosti	Vrijeme provođenja	Odgovorne osobe/institucije
1. Neusklađenost sa zakonskim propisima	Formiranje Vijeća mladih u skladu sa zakonskim procedurama	Omladinska udruženja trebaju provesti proceduru formiranja Vijeća mladih u skladu sa zakonom	2017-2022	Komisija za ljudska prava, mlade i ravnopravnost spolova i Omladinska udruženja
3. Mladi nisu dovoljno informirani o ljudskim pravima	Educirati 70 % mladih o ljudskim pravima	Podržati organizaciju tribina i seminara na temu o ljudskim pravima	2017-2022	Omladinska udruženja i Komisija za ljudska prava, mlade i ravnopravnost spolova
4. Na službenoj web stranici Općine nema dovoljno informacija koje zanimaju mlade	Dostupnost informacija koje zanimaju mlade na službenoj web stranici Općine	Uspostaviti stalnu komunikaciju između službenika za informisanje i omladinskih udruženja Postaviti linkove omladinskih udruženja na službenoj web stranici Općine Vogošća	2017-2022	Omladinska udruženja, Službenik za informisanje i Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
5. Nedovoljno prisustvo omladinskih tema i projekata lokalnih omladinskih udruženja u projektima RTV Vogošća	Puna zastupljenost omladinskih tema i projekata lokalnih omladinskih udruženja u projektima RTV Vogošća	Uspostavljanje stalne komunikacije između udruženja i RTV Vogošća	2017-2022	RTV Vogošća, Omladinska udruženja i Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti

SAŽETAK

Poučena dobrim iskustvima strateškog planiranja i rezultatima postignutim zahvaljujući Strategiji mladih općine Vogošća za period 2011. – 2016. godina, Općina Vogošća je pristupila izradi novog dokumenta omladinske strategije za period 2017. – 2022. godina.

Da bi Strategija odgovorila potrebama mladih i bila provodiva izvršena je analiza stanja u oblastima koje se direktno dotiču mladih kao što su obrazovanje, kultura i sport, zapošljavanje, socijalna politika i zdravstvo, slobodno vrijeme i informisanje.

Strategija precizira načine ostvarivanja potreba mladih općine Vogošća u narednom periodu, te obuhvata i uključuje relevantne lokalne institucije odgovorne za realizaciju pomenutih projekata.

Osnovni zadatak u narednom periodu je da mladi sve više preuzimaju inicijativu i odgovornost, te da se značajnije uključe u proces odlučivanja na lokalnom nivou pri donošenju svih značajnih odluka koje se tiču njihovog života, rada i statusa.

Za realizaciju pomenutih projekata biće potrebna značajna sredstva koja se mogu obezbijediti iz raznih izvora, a dio tih sredstava obezbjeđivaće se iz općinskog budžeta iz granta za podršku projektima mladih, ali i iz drugih grantova (obrazovanje, kultura, sport, grant za ravnopravnost spolova) kao što je i do sada bio slučaj.

Strategija mladih će u narednim godinama biti podložna i izmjenama, te će svi projekti koji nisu trenutno uvršteni u Strategiju naći u njoj mjesta, ukoliko se procijeni da su realni, opravdani i ostvarivi.

Vogošća, april 2017. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA VOGOŠĆA**

Tarik Curić